

Horváth József 1928–2012

2012. november 16-án 84 éves korában súlyos betegségben elhunyt Horváth József nyugalmazott főerdész barátunk.

Vitnyéden született és nevelkedett gazdálkodó családban. Édesanyja korán meghalt, édesapját a háború külföldre sodorta, így testvérbátyja támogatására szorult.

Az elemi és polgári iskola elvégzése után a neves esztergomi Erdészeti Szakiskolán tanult, melyet jeles eredménnyel végzett el.

Tanáira emlékezve többször említette Bencze Lajos és Furbás Oszkár nevét, diáktársai közül Zichy Pál grófról beszélt több alkalommal.

Pályafutását 1950-ben a röjtökmuzsaji erdészeti üzemegységénél kezdte, munkáltatója a történelem folyamán többször változott (Csapodi Erdőgazdaság, Endrédi Erdőgazdaság, Tanulmányi Erdőgazdaság), működési területe azonban 40 éven keresztül azonos maradt, 1990. évi nyugdíjba vonulásáig.

Kerületét a Haraszt erdő, Rongyos erdő, és Muzsaji cser alkotta összesen 550 ha területtel, amelyet jól kezelt állapotban adott át az utódoknak.

Az 50-es években fiatal házasként feleségével és kislányával a Nagylózs község határában lévő Vörös-majori erdészházban éltek.

A 40 év alatt mintegy 20 millió csemetét nevelt, amely az erdőgazdaságnál saját felhasználásra, vagy értékesítésre került.

A múlt század 80-as éveiben létesített harashti nagyüzemi csemetekert kivitelezési, majd üzemeltetési munkáiban is elévülhetetlen érdemeket szerzett. Működési körzetében az Erdőmérnöki Főisko-

la, majd az Erdészeti és Faipari Egyetem több kísérleti területet jelölt ki és működtetett, s az itt folytatott kísérletek munkáit nagy érdeklődéssel és lelkiismerettel irányította.

Erdőművelési, erdőhasználati munkáit jó szakmai felkészültséggel, példamutatóan végezte. Sokat segített a háború után gyorstalpalón végzett új erdészeknek, különösen az ügyviteli munkák elsajátításában, s ugyancsak önzetlenül segítette a pályakezdő fiatalokat is.

Meg kell említeni a harashti erdőterületen a 80-as évek végén újraindított mesterséges fácánnevelésben és vadászattásban elért sikereit. Kerületében rend és fegyelem volt, mindig szem előtt tartotta az erdészszakma etikai alapelveit. Határozottsága, néha szigorú megnyilvánulása mellett éreztük embertársai iránti jóindulatát.

Az Országos Erdészeti Egyesületnek 1950 óta volt tagja, amelynek háború utáni budapesti újralakuló ülésén esztergomi szakiskolai diákként vett részt, az Egyesület rendezvényeit azóta is rendszeresen látogatta.

Pályafutása során kétszer részesült „Kiváló dolgozó” kitüntetésben.

A zavaros magyarországi erdőprivatizáció után az új erdőtulajdonosoknak segített beindítani a magánerdő gazdálkodást, nyugdíjba vonulása után még majd' 20 évet tevékenykedett erdészeti szakirányítóként. Tölgyesek, akácok sikeres felújításai jól mutatják szakavatottságát, ahol Ő tevékenykedett, ott a szakmai elvárások teljesültek.

A sikeres pályafutáshoz kellett a nyugodt családi háttér, amelyet Mária asszony biztosított. Tamás fia az erdészszakmában követi őt, Judit lánya és Henrik unokája Svédországban élnek.

A gazdag életút lezárult, a Főerdész elment a lombhullással...

Jóska bácsi nem felejtünk, nyugodjál békében!

Székely Miklós
OEE Soproni HCs

40 éve hunyt el Palotay István

A közismert zalai erdőrendező, szakember, a Szentgyörgyvölgyi száraló erdő legnagyobb kutatója, számos tanulmány szerzője 40 évvel ezelőtt távozott el. Munkásságát elismerően több helyen méltatták. (EL. 1992)

Életének eddig ismeretlen, nem szakmai fejezetével, mégis jellemző oldaláról ismerkedhetünk meg, mely igen tanulságos.

Fiatal korában sokat tanult Palotai Boristól és Keresztúri Dezsőtől, akik rokonai voltak, ezen kívül jó barátja volt többek közt Latabár Kálmán is. Ez a kulturális szellem meghatározta későbbi tevékenységét. Rendkívüli műveltséggel rendelkezett. A humán érdeklődésű Palotay István korán eljegyezte magát a színházzal és a komolyzenével.

Első színházi tevékenysége már emlékezetes volt. Az egyik legjelentősebb magyar, irodalmi alkotást, Molnár Ferenc „Pál utcai fiúk” című ifjúsági regényét Hevesi Sándor dramatizálta. Palotay István ezt még 1945 előtt alkalmassá tette, hogy színpadon is lehessen játszani. 1946. április 11-én mutatták be munkáját a Fővárosi Operettszínházban F. Lakner Szilvia rendezésében.

Szépen hangzik a Pál utcai fiúk indulója, amit feltehetően Palotay írt és az 1946-os bemutatón hangzott el:

*A Pál utcai gárda a mi kis csapatunk,
Ha bármi lesz a sorsunk, mi együtt maradunk.
A grundon vígan élünk, a grund a mi hazánk,
Mi semmitől se félünk, ha bármi vár reánk.
A célnk mindig tiszta, csak az egyenes út,
Ezért, ha kell, megbálnak
A Pál utcai fiúk.*

Ma is ismert híres színészek játszották a darabot. Nemeceket az akkor tizenkét éves Pápai Erzsébet, Rátz tanár urat Vándory Gusztáv, Áts Ferit Rónai András, Bokát Kovács Gida, Cselét Somló Tibor, Weisz Koltay Lajos, Leszket Várkonyi Péter, Richtert Kendé Iván, az áruló Gerébet Kalmár Tibor, Kolnayt Harkányi Endre, Nemecek anyját Forgách Magda,

Geréb apját Papp János, Janót a fatelep őret Sarkadi Aladár személyesítette meg. Nemecek apját Palotai István játszotta, (a színész, nem az erdőmérnök).

Galambos Erzsébet a színház kis primadonnája egy szólószámmal szerepelt, mely eredetileg nem volt a darabban. Érdekes, hogy gyermekszínház szerzőként említik az erdőmérnök Palotay Istvánt. Sajnos ennél többet nem sikerült meg tudni.

Ezek után nem meglepő, hogy Zalaegerszegen és Zala megyében, új munkahelyén, a háború után a műkedvelő színjátszó-rendező megyei szakreferense volt. Színjátszó kört vezetett. Anna Frank naplójának és Ibsen Nórájának rendezéséről tudunk, melyekben ő is játszott.

Palotay István az 1957-ben alakult Zalaegerszegi Szimfonikus Zenekarnak alapító, meghatározó tagja volt, mint csellós. Nagyon szépen, elmélyülten játszott hangszerén és tanított is. A rendszerváltozás utáni első polgármestert ő oktatta a cselló játékra. A zenekarral bejárta a környék városait, nagyobb helységeit. A zenekar első hegedűse és szervező munkatársa volt.

Külön kamarazenekezt is alakított, mely 1968 és 1970 között „Műkedvelő Művészeti Csoportok” kebelén belül működött.

Kodály Zoltánnal is találkozott, amikor az Zalaegerszegen járt. Kisebbségi zenedarabokat is komponált, melyet szűkebb és családi környezetben adtak elő.

Egy lemezéről tudunk: Palotay István /hegedű/, Sümeghy Zoltán /mélyhegedű/, Liebner János /gordonka/ = Hungaroton SLPX 19159 (Zenehallgatás a középiskolák I. osztálya számára 1.)

Minden hét végén, orgonán játszott a Jézus Szíve plébánia Szent Anna templomában. Ugyanitt ellátta a kántori teendőket is.

Követendő utat mutatott a szabadidő kulturált eltöltésére. Példamutató a felvilágosító kultúraterjesztő munkássága. Jelentős szerepe volt Zalaegerszeg kulturális életének fellendítésében.

Szakács László, OEE Zalaegerszegi HCs